

Mouwrik Waardenburg

AANNEMERSBEDRIJF - WEGENBOUW

Jaarlijkse rapportage

Januari t/m december 2019

CO₂-prestatieladder

Mouwrik Waardenburg b.v.

Steenweg 63
4181 AK WAARDENBURG

tel. 0031 418 654 620

fax 0031 418 654 629

www.mouwrik.nl

Opgesteld d.d.: **Januari 2020**

Revisie: **002**

Opgesteld door

Voor akkoord:

Naam: **Ing. P. Akkermans**

Naam: **Dhr. C. Hakkert**

d.d. **24-01-2020**

d.d. **24-01-2020**

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. Beleid en Visie	3
2. Organisatie	4
2.1 Rapporterende Organisatie	4
2.2 Verantwoordelijke personen	4
2.3 Organisatiegrenzen	4
2.4 ISO 14064	5
3. CO₂ productie	5
3.1 Grondslag van de analyse	6
3.2 Gerapporteerde periode	6
3.3 Scope 1: directe CO₂-emissies	6
3.4 Scope 2: indirecte CO₂-emissies	7
3.5 Scope 3: Indirecte overige CO₂-emissies	7
3.6 Mogelijke onnauwkeurigheden bij het meten	7
3.7 Betrokkenheid van medewerkers	7
4. Reductiedoelstellingen	8
4.1 Algemene opmerkingen	8
4.2 Kwalitatief beschreven doelstellingen	8
5. Vooruitblik jaar 2017	9
Bijlage 1: CO₂-productie 2016; Overzicht	10
Totaaloverzicht	10
Scope 1 emissies	12
Scope 2 emissies	12

1. BELEID EN VISIE

De markt waarin Mouwrik Waardenburg B.V. zich bevindt is volop in beweging.

Diverse trends zijn de afgelopen jaren zichtbaar geworden en zullen zich in de toekomst ook voortzetten. Overheden die zoekende zijn naar hun eigen functie binnen het bouwproces, toenemende clustering van bedrijven, afvalstoffen en afvalstoffenverwerkers, turn-key en design & construct, complexere regelgeving op allerlei gebied, personeelsschaarste, allemaal zaken welke zowel kansen als bedreigingen met zich meebrengen voor het bedrijf.

Om van deze kansen te kunnen profiteren en om de bedreigingen het hoofd te kunnen bieden is Mouwrik Waardenburg B.V. zelf ook continue in beweging om de plaats die zij inneemt in de markt te verdedigen en waar mogelijk uit te breiden.

Het toekomstbeeld van Mouwrik Waardenburg B.V. laat een zelfstandige onderneming zien, die zich als hoofdaannemer in de markt profileert. Een onderneming die bouwt op kwaliteit en vertrouwen en met deze basis een grote onderhandse markt bedient. Naast het traditionele wegenbouwbedrijf is het ook in staat projecten op turn-key basis uit te voeren en heeft het enkele specialiteiten in huis waardoor het naast een uitvoerende rol ook een adviserende en ontwerpende rol krijgt.

Om deze situatie te bereiken zijn er voor de komende jaren enkele duidelijke doelen waarop het beleid dient te worden afgestemd:

- Het personeelsbestand heeft veel aandacht. Actiepunten zijn het realiseren van verjonging en het opleiden en motiveren van werknemers tot 'kartrekkers'.
- Mouwrik Waardenburg B.V. dient het digitale tijdperk te betreden, zowel voor wat betreft het teken- en uitzetwerk als het benutten van de mogelijkheden van internet en meer en meer inrichten van digitale structuur voor dossiers en registraties.
- Het structureren en bewaken van taakverdelingen en verantwoordelijkheden.
- De acquisitie- activiteiten opvoeren om de onderhandse markt te vergroten.
- Verbreden van het dienstenpakket waarin advisering en ontwerp een rol gaat spelen.
- Het bouwen van een organisatie die staat als een huis.

KAM-beleid

Een van de bedrijfsdoelstellingen van Mouwrik Waardenburg B.V. is het waarborgen van de kwaliteit, veiligheid, gezondheid en milieu ten opzichte van onze medewerkers en derden en omvang en milieuactiviteiten ten behoeve van producten en diensten volgens ISO 9001:2015, VCA** 2008/5.1, ISO 14001:2015, BRL 7000 normeringen, wet- en regelgeving en de CO2 prestatieladder.

De borging van de vermelde normeringen, richtlijnen en wet- en regelgeving is vastgelegd in het KAM systeem van Mouwrik Waardenburg B.V.

Ons beleid is erop gericht om persoonlijk letsel, materiële- en milieuschade zoveel mogelijk te voorkomen en afbreukrisico ten aanzien van bedrijfscontinuïteit te beheersen. Dit aan de hand van een inventarisatie en evaluatie van in ons bedrijf voorkomende gevaren en risico's, met inachtneming van geldende wetten, normen en richtlijnen. Ook de stand der techniek, gewijzigde gezondheid- of milieu-inzichten kunnen aanleiding zijn om ons KAM-beleid aan te scherpen.

Verliezen door ongevallen en milieu-incidenten kunnen worden beheerst door goed management en een actieve betrokkenheid van allen, dus leidinggevenden en overige werknemers tezamen. Wij beschouwen deze twee punten, waarin op het gebied van KAM essentiële onderdelen als instructie, overleg en toezicht zijn verweven, dan ook als prioriteiten in onze bedrijfsvoering.

Door terugkoppeling van de opgedane ervaringen streven wij naar voortdurende verbetering van zowel het ziekteverzuim als het aantal ongevallen in een mate die in de noot onderaan deze pagina is aangegeven.

Om continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te kunnen garanderen en een groei te kunnen bewerkstelligen is het noodzakelijk dat actief de tevredenheid van de klanten wordt geëvalueerd en dat bij het uitvoeren van opdrachten telkens wordt uitgegaan van de wensen van de klanten.

Speciale aandacht gaat uit naar de begeleiding van zieke werknemers. Vooral het begeleiden van langdurig zieken d.m.v. reïntegratieplannen, het aanbieden van aangepaste arbeid of het werken op basis van arbeidstherapie dient optimaal te worden verzorgd en maximaal te worden uitgediept.

Ziekte is niet tegen te houden en ondanks de nodige preventieve maatregelen ook nooit helemaal te voorkomen. Het is echter wel mogelijk om de instroom op bovenstaande wijze te minimaliseren (ongevallen buiten werktijd nagelaten) hetgeen voor alle betrokken partijen toe te juichen is.

De voor leidinggevenden benodigde bevoegdheden zijn impliciet verweven in hun functies.

Al onze medewerkers zullen voortdurend gewezen worden op het belang van het KAM zorg systeem

Toeleveranciers en onderaannemers van van Mouwrik Waardenburg B.V. zijn een belangrijke schakel en medeverantwoordelijk voor het eindresultaat op onder andere het milieubeleid. De werkzaamheden bij of door onderaannemers en toeleveranciers dienen daarom dan ook aantoonbaar te voldoen aan de door Mouwrik Waardenburg B.V. gestelde eisen. Alleen op deze manier kan het proces gewaarborgd blijven.

KAM coördinator : C. Hakkert
Directielid KAM-systeem : R. Hein

2. ORGANISATIE

2.1 Rapporterende Organisatie.

Mouwrik Waardenburg B.V. verzamelt en verwerkt tenminste per kwartaal de benodigde gegevens die nodig zijn voor de CO₂-inventarisatie. Elk half jaar worden de gegevens verwerkt in een CO₂-rapportage. De resultaten worden gepubliceerd op de website van Mouwrik Waardenburg B.V.

2.2 Verantwoordelijke personen.

De financiële administratie is primair verantwoordelijk voor de ordentelijke verzameling en verwerking van de verbruiken. Dit gebeurt met name op basis van de inkoop.

De berekening van de CO₂-emissies, zijn gebaseerd op de geformuleerde conversiefactoren uit het handboek "CO₂-prestatieladder" versie 3.0 van het SKAO.

Deze registraties worden in 2018 ook uitgesplitst naar verbruiken gerelateerd naar de bedrijfslocatie in Waardenburg en naar projecten. Voor projecten met een CO₂-gunningsvoordeel wordt een aparte registratie bijgehouden. Er zijn in 2018 echter geen projecten geweest waarbij sprake was van gunningsvoordeel op basis van certificatie aan de hand van de CO₂-prestatieladder.

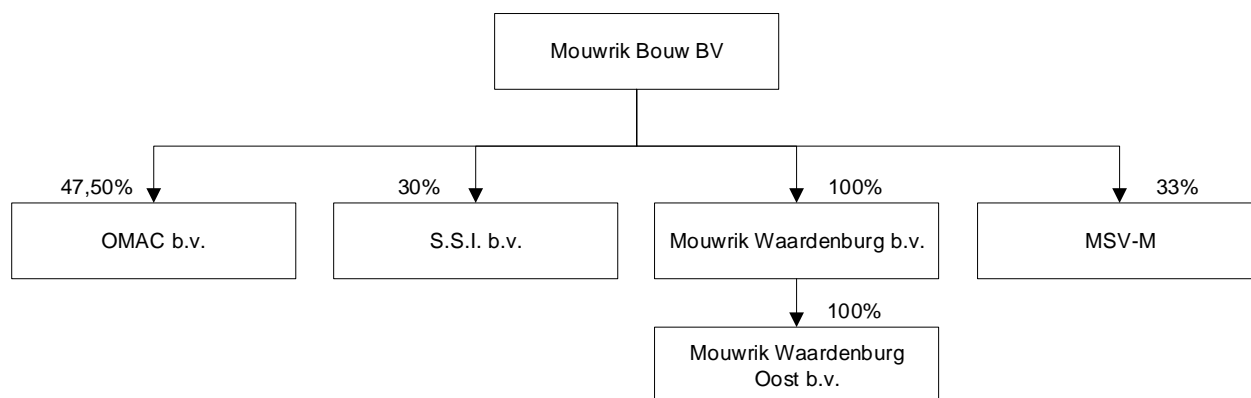
De diverse verbruiken worden ingevoerd in het daarvoor beschikbare Excel werkblad. De KAM-afdeling is verantwoordelijk voor het juist inrichten van de conversiefactoren zodat de uitkomsten (CO₂-uitstoot) voldoen aan de in de ladder opgestelde eisen. Van projecten met een CO₂ gunningsvoordeel wordt een aparte registratie van CO₂-emissies bijgehouden.

Aan de hand van de uitkomsten zal ieder half jaar in de voortgangsrapportage vooral zichtbaar worden gemaakt wat de huidige stand van zaken is, welke mogelijke onnauwkeurigheden er in de cijfers zitten met een toelichting en zal er worden vooruit gekeken naar het komende half jaar.

De voortgangsrapportage zal worden besproken met de directie van Mouwrik Waardenburg B.V. De directie en in persoon de directievertegenwoordiger KAM, dhr. C. Hakker is ook verantwoordelijk voor de effectuering en uitvoering van afgesproken acties.

2.3 Organisatiegrenzen.

Hieronder zijn weergegeven de concernrelaties waar Mouwrik Waardenburg B.V. onderdeel van uitmaakt.

Er is een concernrelatie tussen OMAC BV; SSI b.v.; Mouwrik Waardenburg b.v. en MSV-M. Alle drie de zusterorganisaties van Mouwrik Waardenburg B.V. maken onderdeel uit van de leverancierslijst van Mouwrik Waardenburg B.V. Zowel OMAC alsook MSV-M (Markeer Service Versluis – Mouwrik) en SSI vallen ook binnen die leveranciers die verantwoordelijk zijn voor 80% van inkoop.

Toch blijven de organisatiegrenzen van de te certificeren organisatie beperkt tot uitsluitend Mouwrik Waardenburg B.V. en Mouwrik Waardenburg Oost b.v. en worden de grenzen niet verruimd naar Mouwrik Bouw B.V. Hieronder is kort weergegeven waarom deze bedrijven niet binnen de organisatorische grenzen van Mouwrik Waardenburg B.V. vallen.

- OMAC b.v.: OMAC b.v. is geen C-aanbieder en wordt derhalve niet meegenomen binnen de boundary aangezien zij geen zeggenschap heeft in Mouwrik Bouw. En daarmee dus ook geen invloed kan uitoefenen op Mouwrik Waardenburg b.v.
- S.S.I. b.v.: S.S.I. b.v. is geen C-aanbieder en wordt derhalve niet meegenomen binnen de boundary aangezien zij geen zeggenschap heeft in Mouwrik Bouw. En daarmee dus ook geen invloed kan uitoefenen op Mouwrik Waardenburg b.v.
- MSV-M.: MSV-M. is geen C-aanbieder en wordt derhalve niet meegenomen binnen de boundary aangezien zij geen zeggenschap heeft in Mouwrik Bouw. En daarmee dus ook geen invloed kan uitoefenen op Mouwrik Waardenburg b.v.

2.4 ISO 14064

Deze voortgangsrapportage is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen volgens de NEN/ISO 14064.

Validatie ten opzichte van de ISO 14064-1:2018 paragraaf 9.3.1 "GHG Report Content"

- a) description of the reporting organization;
Deze is beschreven op de voorpagina van de rapportage. De organizational boundaries zijn in deze rapportage opgenomen in paragraaf 2.3
- b) person of entity responsible for the report;
De verantwoordelijke personen binnen de CO₂-registraties en reductiedoelstellingen zijn opgenomen in paragraaf 2.2 van deze rapportage. Voor Cable Partners worden de rapporten opgesteld door Adviesbureau KAP b.v. en is vanuit de directie dhr. Peter Bode verantwoordelijk voor implementatie van de CO₂-prestatieladder op niveau 3 en voor de realisatie van reductie doelstellingen.
- c) reporting period covered;
De periode waarover in deze rapportage wordt gerapporteerd is aangeven in paragraaf 3.2.
- d) documentation of organizational boundaries;
De organizational boundaries zijn in deze rapportage opgenomen in paragraaf 2.3
- e) Documentation of reporting boundaries, including criteria determined by the organisation to define significant emissions.
Op basis van de inschrijving KVK en het cumulatieve inkoopoverzicht worden de organizational boundaries vastgesteld. Dit is beschreven in paragraaf 2.3 van deze rapportage.
- f) direct GHG emissions, quantified separately for each GHG, in tonnes of CO₂;
CO₂-emissies zijn opgenomen in paragraaf 3.3, 3.4 en 3.5 van deze rapportage.
- g) a description of how CO₂ emissions from the combustion of biomass are treated in the GHG inventory (4.2.2);
Welke rol CO₂-emissies uit biomassa hebben binnen Cable Partners is opgenomen in paragraaf 3.3 van deze rapportage.
- h) if quantified, GHG removals, quantified in tonnes of CO₂ ;
De hoeveelheid tonnen CO₂-emissies is gekwantificeerd in bijlage 1 van deze rapportage.
- i) explanation for the exclusion of any GHG sources or sinks from the quantification;
Uitsluitingen en onzuiverheden in de bepaling van de CO₂-emissies zijn opgenomen in paragraaf 3.6 van deze rapportage.
- j) Quantify indirect GHG emissions separated by category in tonnes of CO₂ ;
CO₂-emissies zijn opgenomen in paragraaf 3.3, 3.4 en 3.5 van deze rapportage. Indirecte CO₂-emissies maken geen onderdeel uit van de certificatie op basis van de CO₂-prestatieladder niveau 3 en om die reden niet in deze rapportage opgenomen.
- k) the historical base year selected and the base-year GHG inventory;
Het basis jaar is 2013 en het lopende jaar waarvan de CO₂-emissies zijn berekend is in deze rapportage 2018. De berekening over het basisjaar 2013 is opgenomen in een separate Excel tabel die bij wijziging van emissiefactoren wordt herberekend. Het totaal van de emissies per scope in het basis jaar zijn opgenomen in deze rapportage en dienen als vergelijking in relatie tot het behalen van doelstellingen.
- l) explanation of any change to the base year or other historical GHG data or categorization and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory and documentation of any limitations to comparability resulting from such recalculations;
De berekening over het basisjaar 2013 is opgenomen in een separate Excel tabel die bij wijziging van emissiefactoren wordt herberekend. De herberekende waarden worden in de rapportage meegenomen als vergelijking en het vaststellen van de doelstellingen en de realisatie ervan.
- m) reference to, or description of, quantification methodologies including reasons for their selection;
In deze rapportage wordt verwezen naar de van toepassing zijn de versie van de CO₂-prestatieladder en de verwijzing naar de conversiefactoren op de website www.co2emissiefactoren.nl
- n) explanation of any change to quantification methodologies previously used;
Indien van toepassing worden deze beschreven in de inleiding van deze rapportage. Ten opzichte van het voorgaande jaar is er geen wijziging geweest in de methode bij het vaststellen van de hoeveelheid CO₂-emissies
- o) reference to, or documentation of, GHG emission or removal factors used;
emissiefactoren die moeten worden gebruikt zijn voorgeschreven in de standaard CO₂-prestatieladder versie 3. Daarin wordt aangegeven dat de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl moeten worden gebruikt. Dat wordt ook in deze rapportage bevestigd. Wijzigingen in emissiefactoren worden jaarlijks gecontroleerd bij het vaststellen van de jaarlijkse emissies. Indien nodig worden berekeningen aan de hand van gewijzigde factoren, ook met terugwerkende kracht, aangepast.

- p) description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions and removals data (5.4);
Een beschrijving van de onzekerheden en de impact daarvan zijn opgenomen in paragraaf 3.6 van deze rapportage.
- q) a statement that the GHG report has been prepared in accordance with this part of ISO 14064;
Een verklaring dat CO₂-emissierapportage voldoet aan de ISO 14064-1 is opgenomen in paragraaf 2.4 van deze rapportage.
- r) a statement describing whether the GHG report has been prepared in accordance with this document.
Een verklaring dat CO₂-emissierapportage voldoet aan de ISO 14064-1 is opgenomen in paragraaf 2.4 van deze rapportage.
- s) A disclosure describing whether the GHG inventory, report or statement has been verified, including the type of verification and level of assurance achieved.
Een verklaring over het al dan niet uitvoeren van een verificatie van deze rapportage is opgenomen in paragraaf 3.1 van deze rapportage. Hier wordt gemeld dat een verificatie door een erkend bureau niet is uitgevoerd.
- t) The GWP values used in the calculation, as well as their source. If the GWP values are not taken from the latest IPCC report, include the emissions factors or the database reference used in the calculations, as well as their source.
Wanneer emissiefactoren wijzigen en er een herberekening van de emissieresultaten nodig is, dan wordt dat in de inleiding van deze rapportage opgenomen. Elk half jaar voor het opstellen van de halfjaarlijkse emissiegegevens zullen deze worden gecontroleerd via www.co2emissiefactoren.nl

3. CO₂ PRODUCTIE

3.1 Grondslag van de analyse

De analyse van de CO₂-productie is gebaseerd op de beschreven scope-indeling van de SKAO Handboek CO₂-prestatieladder versie 3.0.

Alle gemaakte formats voor het verzamelen en verwerken van gegevens leiden ertoe dat per scope project- en kantoor gerelateerd informatie kan worden gegeven over de vorderingen.

Validatie en verificatie van de CO₂-productie zoals in deze rapportage is weergegeven, door een extern erkend verificatiebureau, heeft niet plaatsgevonden.

3.2 Gerapporteerde periode

De in deze rapportage vermelde voortgang heeft betrekking op het jaar 2019. Het jaar 2013 is gebruikt als referentiejaar.

2013 is als basisjaar gebruikt aangezien in dit jaar werd besloten om de CO₂-reductie op te pakken en de CO₂-prestatieladder te gaan beklimmen. 2013 is het eerste jaar waarvan de volledige hoeveelheid aan CO₂-productie werd berekend op basis van een volledige set registraties. In 2019 werd een totaal aan 948 Ton aan CO₂ uitgestoten door Mouwrik Waardenburg B.V. Dit is 103 ton minder dan in 2018, een mooie reductie. Kijken we echter naar de opbouw hiervan dan valt het op dat op het brandstofverbruik voor woon-werk verkeer naar projecten en het brandstofverbruik door materieel is toegenomen. Ook is er een toename van ongeveer 15% op het verbruik van gas. Daartegenover is er vorig jaar een contract afgesloten voor groene stroom. Daardoor is de emissie van CO₂ terug op 0. Met deze verandering is overall toch nog een reductie van CO₂-emissies van bijna 10% gerealiseerd.

Met deze uitstoot behoort Mouwrik Waardenburg B.V. omgerekend tot de kleine bedrijven voor leveringen en werken.

3.3 Scope 1: directe CO₂-emissies

Scope 1 bevat gegevens die direct betrekking hebben op de uitvoering van de werkzaamheden door Mouwrik Waardenburg B.V. Hierbij valt dan te denken aan verbruik van gas, brandstof van personenauto's en overige bedrijfsvoertuigen. Maar ook de door Mouwrik Waardenburg gebruikte brandstoffen voor materieel en equipment op projecten maken hier onderdeel van uit.

CO₂-emissies vanuit Biomassa is bij Mouwrik Waardenburg BV niet van toepassing.

De genoemde personenauto's betreffen de auto's van de zaak voor uitvoering van de functie uitvoerder, projectleider en directie, maar ook voor het vervoer van medewerkers van en naar projecten. Verbruiken bestaan hier dan met name uit diesel. Bij de verdeling van de CO₂-belasting over de vestiging of de projecten dan worden het grootste deel van deze brandstofkosten gemaakt ten behoeve van de projecten. Hierbij hebben wij een verdeelsleutel gemaakt 80-20%. In de komende jaren zullen registraties zo worden ingericht dat deze ook nauwkeuriger en apart worden geregistreerd.

Voor wat betreft het materieel en equipment op projecten bestaat de scope 1 emissie naast diesel ook uit smeerolie en propaan.

Een samenvatting met grafische weergave van scope 1 emissies is opgenomen als bijlage van deze rapportage.

3.4 Scope 2: indirecte CO₂-emissies

Scope 2 bevat gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het bedrijf, maar niet direct gerelateerd zijn aan de productie / projecten. Hierin onderscheidt zich:

- Het elektriciteitsverbruik;
- Zakelijke kilometers met privé auto's;
- Vliegvluchten.

Bij Mouwrik Waardenburg onderscheidt zich dan alleen het elektriciteitsverbruik. Aangezien er geen zakelijke kilometers met een privéauto zijn vergoed en er voor zakelijke doeleinden geen vliegvluchten werden gemaakt door medewerkers van of namens Mouwrik Waardenburg.

Een samenvatting met grafische weergave van scope 2 emissies is opgenomen als bijlage van deze rapportage.

3.5 Scope 3: Indirecte overige CO₂-emissies

Mouwrik Waardenburg B.V. heeft als ambitie de CO₂-prestatieladder te implementeren op niveau 5. Daarmee heeft zij het afgelopen jaar inzicht verkregen in de CO₂-emissies voor scope 3 op basis van een emissie inventarisatie.

Scope 3 emissies bevat eveneens emissies die wel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten, maar voor een deel direct gerelateerd zijn aan de projecten. Hierin onderscheiden wij:

- Afvalstromen
- Het brandstofverbruik van onderaannemers en ingehuurde medewerkers
- Waterverbruik
- Kilometers woon- werkverkeer.
- Verbruiken (elektriciteit en brandstof voor ingehuurd equipment, indien gehuurd inclusief brandstof / elektro)

3.6 Mogelijke onnauwkeurigheden bij het meten

De grootste onnauwkeurigheid zit in de aanlevering van de gegevens van toeleveranciers. Getracht wordt hier zoveel mogelijk controle op te leggen door ook waar mogelijk een eigen registratie bij te houden.

Om onderscheid te maken in brandstofverbruik gerelateerd aan reizen naar de vestiging en brandstof voor reizen naar projecten is een aanname gedaan van 20% tegenover 80% naar projecten. Vooralsnog is die verdeelsleutel passend voor de situatie bij Mouwrik Waardenburg.

Er is voor wat betreft het groene gas gerekend met de conversiefactor voor grijs gas. Maar de bijdrage van gas aan de CO₂-emissies is kleiner dan 2,5%. Besparing op gas geeft dan ook slechts zeer beperkte mogelijkheden tot CO₂-emissie reductie. Op projecten wordt de elektriciteit voor de "keet" nog wel eens betrokken van een omliggende voorziening. Hier is dan geen aparte meter op aangesloten. Deze verbruiken zijn dan ook in deze analyse niet meegenomen. Vanaf 2019 worden nieuw aangekochte keten voorzien van zonnepanelen zodat zij meer selfsupporting kunnen zijn.

Voor de nog in gebruik zijnde hybride voertuigen wordt gerekend met de werkelijke verbruiken en niet met de emissiefactoren zoals de norm deze geeft. In 2020 zal geïnvesteerd worden in 4 personenauto's die volledig elektrisch zijn. Het verbruik is gebaseerd op groene stroom, maar het is niet duidelijk of dat overal kan worden gegarandeerd. Voor wat betreft de elektrische auto's zal gerekend worden met de emissiefactoren zoals op www.co2emissiefactoren.nl

3.7 Betrokkenheid van medewerkers

Onze medewerkers worden periodiek in toolboxmeetings en/of uitgegeven informatie op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Na publicatie van de CO₂-prestatie op de website kunnen zij die natuurlijk ook raadplegen.

Bij realisatie van geformuleerde doelstellingen zal, waar van toepassing, worden gevraagd actief mee te denken en actie te ondernemen om doelstellingen te bewerkstelligen.

In de managementreview werden ook de doelstellingen in relatie tot de CO₂-prestatieladder meegenomen.

4. REDUCTIEDOELSTELLINGEN

4.1 Algemene opmerkingen

Bij de formulering van de reductiedoelstellingen is getracht deze zo realistisch mogelijk te formuleren, met in acht neming van een zo groot mogelijke praktische haalbaarheid.

Door middel van de halfjaarlijkse voortgangsrapportages zal de doelstelling in combinatie met de praktische haalbaarheid worden getoetst en worden toegelicht.

4.2 Kwalitatief beschreven doelstellingen

In de energieanalyse 2017-2018 is beschreven welke concrete doelstellingen door Mouwrik Waardenburg zijn opgesteld voor de periode 2013 – 2020. Naar aanleiding van de resultaten van het basisjaar 2013 zijn deze doelstellingen geformuleerd en is de voortgang over 2017 geëvalueerd.

De doelstellingen luiden als volgt:

- een reductie van de CO₂-productie door activiteiten van Mouwrik Waardenburg b.v. te realiseren tot 20% in 2020 (t.o.v. 2013 en gerelateerd aan gewerkte uren)
- Deze reductie onderverdeeld in 12% in de periode van 2014-2017 en de laatste 8% in de periode van 2018-2020.
- Voorgenoemde reductie doelstelling zal voor 90% worden gerealiseerd uit de scope 1 emissies en voor 10% uit de scope 2 emissies.
- De reductie in 2020 zal bijna volledig worden gerealiseerd door besparingen op brandstofverbruik door het vervangingsbeleid van de bedrijfsvoertuigen en materieel. Voor elektriciteitsverbruik is er v.w.b. de CO₂-emissies geen winst meer te behalen sinds er groene stroom wordt ingekocht.

Om deze doelstelling te kunnen realiseren zal aandacht worden besteed aan, danwel onderzoek worden gedaan naar:

Omschrijving	Startdatum	Verantwoordelijk
Het vervangingsbeleid voor voertuigen, materieel en equipment verder uitwerken en implementeren. Deze actie werd in 2014 gestart en loopt door in 2020. Zo zal er in 2020 in volledig elektrische voertuigen en materieel worden geïnvesteerd.	Jan 2014	Dhr. C. Hakkert
Inkopen van groene stroom Dit werd in 2019 in navolging van 2014 volledig gerealiseerd voor de bedrijfslocatie in Waardenburg. De overeenkomst voor groene stroom loopt door tot 2023.	Juni 2014	Dhr. C. Hakkert
Onderzoek naar toepassen van LED verlichting op de bedrijfslocatie Met het verder ontwikkelen en uitwerken van nieuwbouw en bedrijfsaanpassingen zal hier bij de nieuwbouw rekening mee gehouden worden.	Sept 2021	Dhr. C. Hakkert
Introductie van het Nieuwe Rijden In jan. 2015 werd door de medewerkers van Mouwrik Waardenburg een cursus gevolgd. In 2020 zal hieraan hernieuwd aandacht worden besteed, waarbij ook specifiek aandacht zal zijn voor het gebruik van de elektrische voertuigen.	Dec 2020	Dhr. C. Hakkert
Introductie van het Nieuwe Draaien Hieraan zal in 2020 opnieuw aandacht worden besteed. Voornamelijk als onderwerp tijdens overleg en toolboxmeetings.	Dec 2020	Dhr. C. Hakkert

5. VOORUITBLIK JAAR 2020

2020 zal in het teken staan van het verder ontwikkelen en implementeren van de keteninitiatieven en analyses. Daarnaast ligt de focus op het verder uitbreiden van het beleid om vervoer en materieel te vervangen voor meer en meer elektrisch aangedreven voertuigen. Ook zal er in 2020 aandacht zijn voor reductie van CO₂-emissies bij het ontwikkelen van de nieuwbouw op de bedrijfslocatie.

Hierbij zal ook worden gekeken naar verdere afstemming van de CO₂-prestatieladder binnen het huidige milieubeleid van Mouwrik Waardenburg. Het milieumanagementsysteem biedt een goed kader om ook de CO₂-prestatieladder verder te ontwikkelen en de doelstellingen te realiseren. Het SCCM heeft een tweetal documenten gepubliceerd over de combinatie van ISO 14001 certificering in combinatie met CO₂-reductie. In 2020 zullen deze documenten worden beoordeeld op toepasbaarheid en bijdrage in reductieprogramma's binnen Mouwrik Waardenburg.

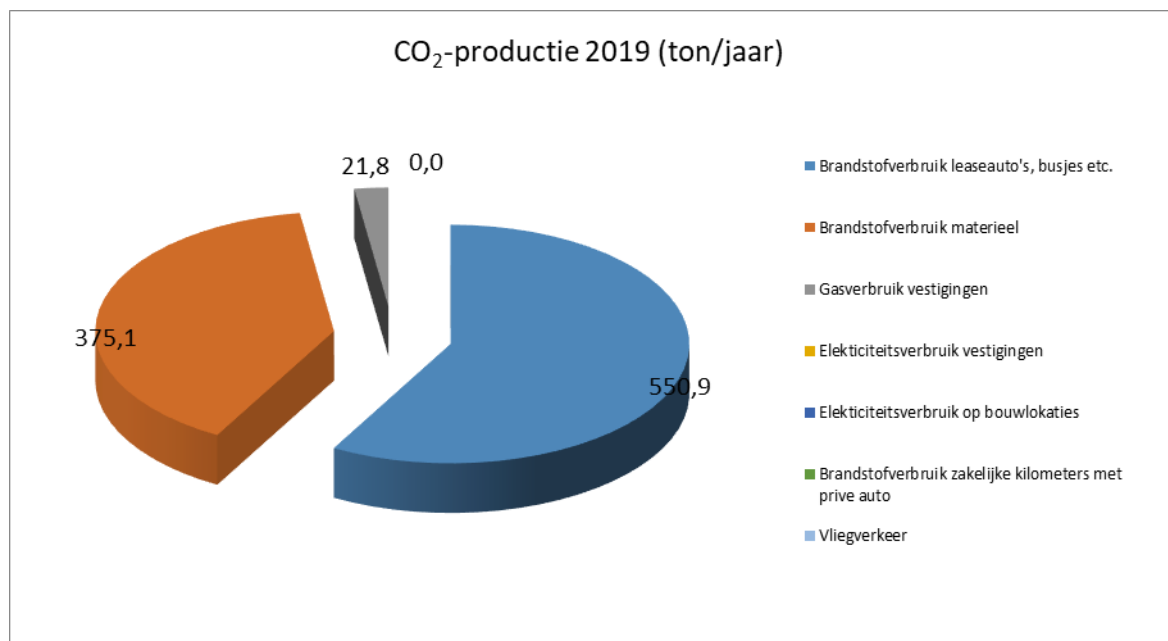
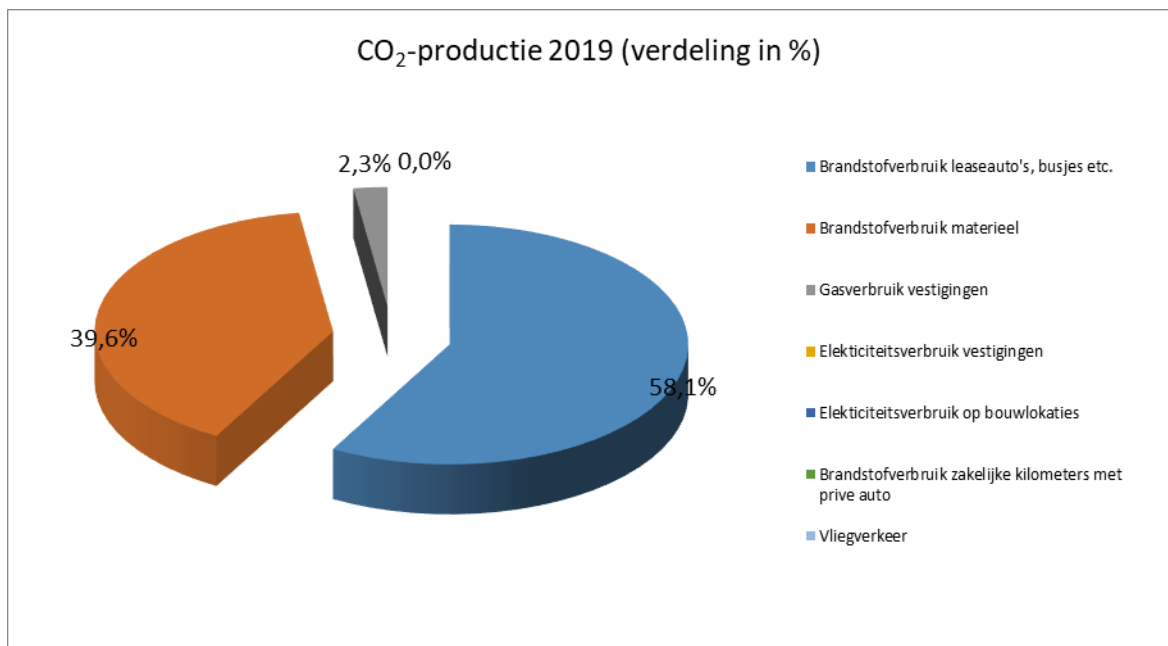
Op een aantal onderdelen van de CO₂-prestatieladder zal er in het jaar 2020 in het bijzonder aandacht zijn voor:

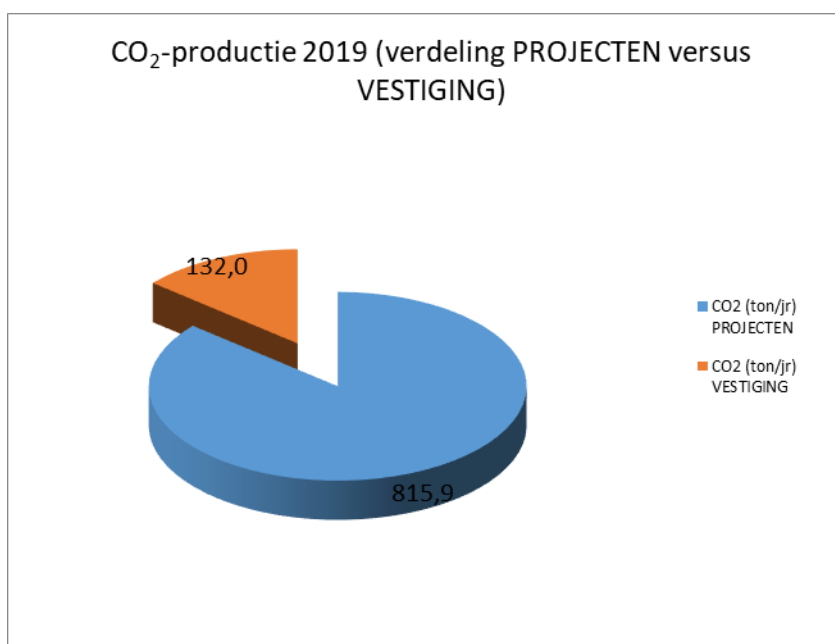
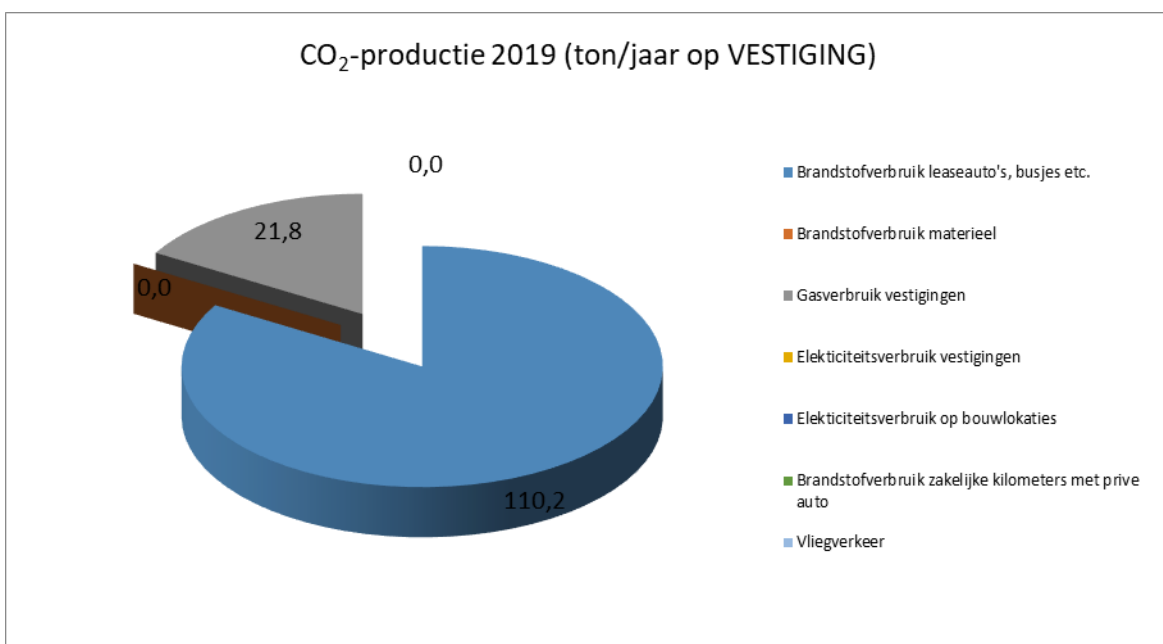
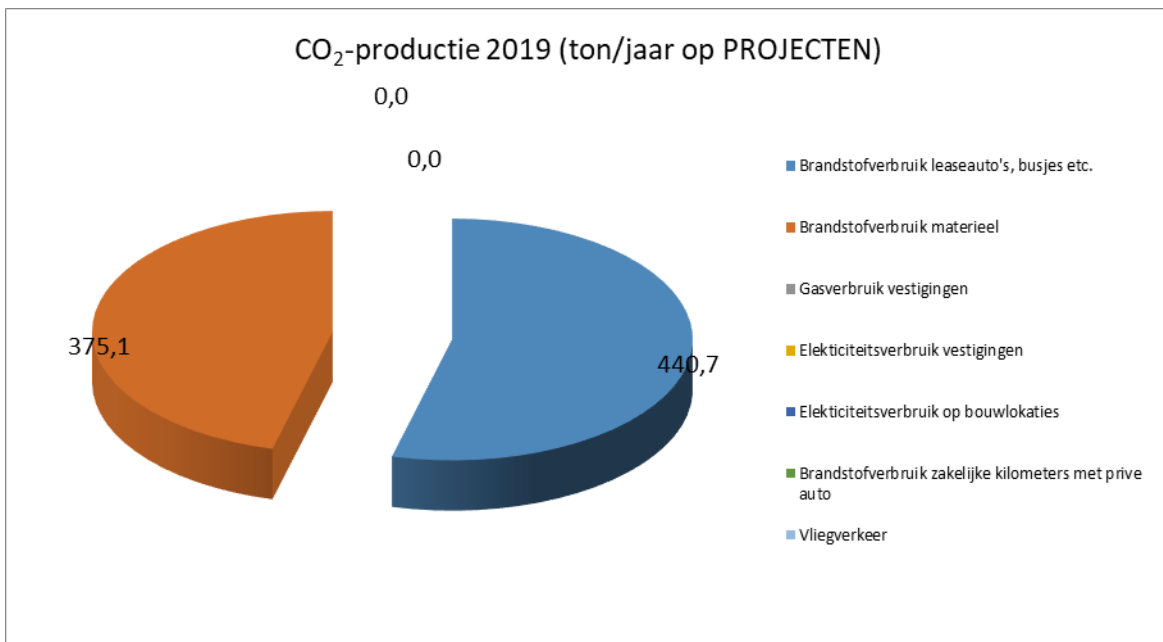
- Deelname aan en implementatie van keten- en sectorinitiatieven
 - o Initiatief "Convenant MKB-Infra" met diverse gemeenten
 - o Eigen initiatief "duurzaam inzetbaar maken van materieel in de Infra / GWW
- Verbouw- en nieuwbouw van de vestiging in Waardenburg en het verder aanpassen / optimaliseren van de bedrijfsinrichting.
- Inkoopspecificaties / vervangingsbeleid van voertuigen, materieel en equipment.
- Eind 2017 heeft Mouwrik Waardenburg de ambitie uitgesproken om de CO₂-prestatieladder verder te beklimmen en te streven naar niveau 5 op deze ladder. Certificatie op niveau 5 werd in de eerste helft van 2020 gerealiseerd. Dit zal in 2020 verder worden opgepakt en uitgewerkt. Dit betreft tenminste aandacht voor:
 - o Scope 3 emissies verder worden geïnventariseerd
 - o Scope 3 keteninitiatief worden ontwikkeld en een reductiedoelstelling worden geformuleerd.

BIJLAGE 1.: CO₂-PRODUCTIE 2018; OVERZICHT

Totaaloverzicht

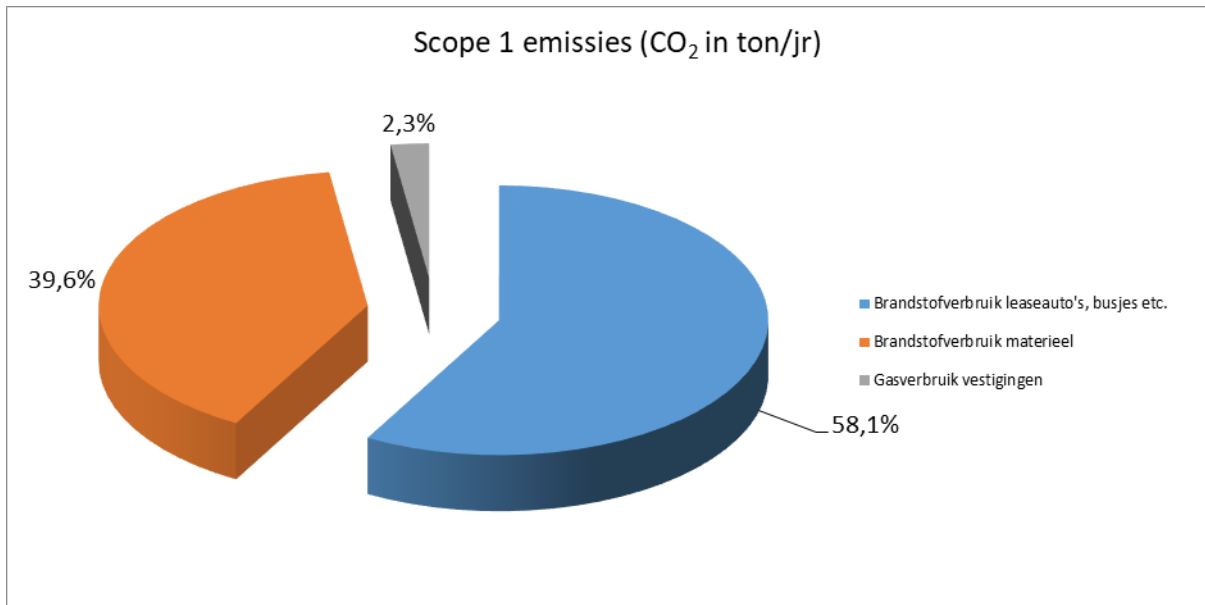
Activiteit	CO ₂ (ton/jr)	%	CO ₂ (ton/jr) PROJECTEN	CO ₂ (ton/jr) VESTIGING
Brandstofverbruik leaseauto's, busjes etc.	550,9	58,1%	440,7	110,2
Brandstofverbruik materieel	375,1	39,6%	375,1	0,0
Gasverbruik vestigingen	21,8	2,3%	0,0	21,8
Elektriciteitsverbruik vestigingen	0,0	0,0%	0,0	0,0
Elektriciteitsverbruik op bouwlocaties	0,0	0,0%	0,0	0,0
Brandstofverbruik zakelijke kilometers met privé auto	0,0	0,0%	0,0	0,0
Vliegverkeer	0,0	0,0%	0,0	0,0
Totaal	947,8	100,0%	815,9	132,0

Scope 1 emissies:

Activiteiten scope 1	CO ₂ (ton/jr)	%
Brandstofverbruik leaseauto's, busjes etc.	550,9	58,1%
Brandstofverbruik materieel	375,1	39,6%
Gasverbruik vestigingen	21,8	2,3%
Totaal	947,8	100,0%

Scope 2 emissies

Activiteit scope 2	CO ₂ (ton/jr)	%
Elekticiteitsverbruik vestigingen	0,0	0,0%
Elekticiteitsverbruik op bouwlocaties	0,0	0,0%
Brandstofverbruik zakelijke kilometers met prive auto	0,0	0,0%
Vliegverkeer	0,0	0,0%
Totaal	0,0	100,0%

